

*Konuzulmayı
Susmak*

denemeler

Taylan Özkan

Düş Krokileri

Böyle olmalıydı hayat diyerek hazırlanmış düş krokileri bulunuyor yüksek rakımlı, az bakımlı evlerde. Hafızalara kazınmış kaybedişler. Gözaltında kaybolmuş bir kozmetik ürünü hayat. Sürersin, gömersin geçer gider..

Bir belediye anonsu köy kentin semalarında. Sayın vatandaşlara önemle arz edilen önemsiz cümleler dalgalanıyor kulaktan kulağa. Kar yağıyor saçkırandan muzdarip şehrin parçalı bulutlu saçlarına. Halkı hayattan soğutma cezası verilmiş bir mahkum izliyor parmaklıklar ardında beyaz şöleni. Pencereyi açıp kollarını uzatıyor, avuçları gökyüzüne selamda. Sevgilinin saçları gibi süzülüyor tenine kar taneleri, eriyor tüm hayalleri.

Özgürlüğün tadını çıkarıyor şehrin italik duruşlu erkekleri kaldırımlarda. Oysa yazı gibi yaşam da imlaya gelmez. Düzene sokulan kelime ne derece yapaysa, anlamsızsa, düzene sokulan insan da öyle. Bordrolarla hizaya geçmiş mahlukatların oksijen tüketmesi dururken, ineklerin metan gazlarına takılarak dünyayı güzelleştireceğini sanan kilim adamları örmeye devam ediyor duvarları.

Adres soruyor takım elbisesinin altına kravatı görünecek şekilde gri süveter giyen ve sırf bu kılıktan dolayı beni betimleyeme küstüren adam. Sanki varacağı adres hayatında kelebek etkisi yaratacakmış gibi yönlendirilmek istiyor. Oysa her sokak çıkmaz. Çıkarsa hayat olmaz..

Fırça atıyor ayaklara en kral fetişist gibi bir ayakkabı boyacısı. Zevk değil, ekmek parası için. Ocağına çam ağacı dikmişler yeni yılda. Süslemişler en gerçekçi acılarla. Yalnız en üste bir sevda oturtmuşlar hafifletsin diye hüznü. Gece olunca karısının beş bedenine boşaltıyor tüm yorgunluğunu..

Ve bir kadın yatağının yalnızlığında düşlüyor sevgilisinin uzak bedenini. Kim bilir kaç alarm erteledi bölünen rüyaya içerleyip. Hep bir kalkış saati var düzen adına, oysa ne uçaktı ne tren, insandı bahsi geçen..

Güneşin tersten doğuşu olacak seninle başlayan günün sabahı. Kızıla boyanmış denizlerde yakacağız özlemden kanser olmuş hücrelerimizi, alevler yakamoz yapacak. Bir elimizde kahve, diğerinde geçmişimiz gibi acı çikolatalar. Kahkahalarımız delirtecek zamanı. Nasıl da gerçek gibi anlatıyorum aslında gerçek olan rüyamı..

Uzun zamandır rüya görmüyorum. En son piercingli, küpeli bir dede görmüştüm eksi kırk dokuzluk bir soğuklukta. Asasını sallayıp bağıırıyordu; "Kanımın özünü hazmedmeden kusmuşlar, yeri gelmiş ahkam kesip durmuşlar, önce gülmüş, sonra fesat bakmışlar.. Yazık, tüm soysuzluklarıyla soyuma isim olmuşlar." İnsanın kendi yaşlılığını görmesi ne tuhaf!

Hiç gündüz tarifesi açtırmadım hayatımda. Belki de o yüzden yüklü geliyor hüznler. Yalnızlıkla pişiriyorum beynimi. Yıllardır doğum günlerimi hatırlayan sadece bankalar ve fatura ödediğim kuruluşlar. Bir de göz yaşlarımdan arta kalanlarla elde edilmiş bir yaş pastayı bilinçsizce önüme koyan ve ısrarla tarih sahnesinden silinmiş "mutluluk" temennisini beynime matkap gibi soğan ailem. Nice sahte yıllara!

Hayat bir sınavsa bilmek istiyorum, orta yaş başarı puanım kaç? İleriki yaşlara adımlarımı ne kadar etkiler? Geçmişim ek puan olarak yansır mı ruhuma? Şayet manuel ölümü seçersem kadro verilir mi cennet bahçesinde? Yürütmeyi durdurma kararı alıyorum, zaten yürütülecek bir yanı da yok bu saçmalığın.

Saçmalık dedim de, sahi, bu şehirde benden başka aşık yok mu, neden erimiyor hala karlar? Ateşsiz aşk mı olur? Her şey de devletten beklenmez ki, dağıtılan kömürler ne oldu? Yok yok, bahanelerle kendimizi kandırmayalım. İşin doğrusu; İki sevgili bir aşk edemedik..

ÖzlüYorum Aşktakal

Sahiplerinin sahte eğlencelerini dilleri dışarıda izleyen evcil köpeklerle farkımızı düşünüyorum. Onursuz bir hayatın piyonları, utanma duygusu körelmiş canlı birer kukla.. Kendimizi büyük bir ustalikle kandırdığımız masallarımız var. Bahanelerle geçitirilen anlamsız yaşamlar. Ve beynime hükmeden özlemin.. Epilepsi nöbetleri tutuyorum her gece!

"Kimsenin beni karşılamadığı istasyonlarda iniyor, kimsenin uğurlamadığı istasyonlarda yine düşlerime biniyorum.."

İnsanların "yaşyoruz" izlenimi vermek için yürüdüğü caddelerde, bulamayacağımı bile bile seni arıyorum. İstem dışı yasaklanmıştı sevdamız. Az gelişmişlik sürecinde iki sevgiliydik, yasalara göre iki hayalperest. Şehrin olmayan denizinde martı ölüleri görüyorum. Biraz ileride modern yaşama kafa tutan salaş bir kahve. Vakit geçirmeye endeksli amaçsız sohbetler, tartışmalar..

Siyaset konuşuyor Fikri Amca.. akli fikri siyaset. O konuşunca daha bir önem kazanıyor ülke sorunları. Danışmansız çözüm üretiyor ekonomik çöküşe, eğitim sorununa, çarpık kentleşmeye. Tüm bütçesi iki çay Fikri Amca'nın.. akli fikri çay. Demli olunca daha sağlam temellere oturtuyor stratejisini. Tüm ülkeler düşman oluyor tavşan kanı içtikçe. Kan üzerinden siyaset yapıyor, masasında oturanlar mehter takımı gibi bardakları ağızlarına götürüp getiriyor. Otorite Fikri ahkam kesiyor, kahveci O'nun sayesinde gişe rekorları kırıyor.

"Bunların hepsi oyun" diyerek başlıyor anlatmaya. Bir bakmışsınız akşam olmuş. Ertesi gün aynı kürsüde yerini alıyor. Koltuk tatlı geliyor derler ya, Fikri'nin makam koltuğu da o kürsü işte, bırakmaz dört tahta üstüne gerilmiş ucuz kilimi, ah bir de dönerli olsa kendisi gibi..

Otorite Fikri elli yaşında. Dört çocuğu, bir hanımı, onlarca göz zinası var. Bağ kur emeklisi. Kurmuş bağı sonra ben toprakla uğraşamayacağım artık yorulduym deyip emekli olmuş. O gün bugündür bağa hanımı Zehra Teyze bakar. Her gece ütü yapar Fikri Amca için. Açık hava oturumlarının baş aktörü jilet gibi ütülenmiş beyaz gömleğiyle katılır söyleşiye. Ezan okunduğunda yarım bir kalkış yapar kürsüden, yanındakilere bakar sonra bu da var ben de edasında.

Sahnelikler canımı sıkardı, artık önemsemiyorum. Engelli yürüyüşlere gebe yamalı yolları umursamadan kaçıyorum. Bir an durup kendime gülüyorum. Sensizliğin zindanından kaçılır mı?

Yorgunluğa dayanabilirdim belki ama sensizliğe asla. Yere yığılıp kalıyorum. Gökyüzünde uçan iki martı görüyorum, gözlerim kapanıyor, üçüncüsü belki vardı belki de yoktu..! Titreyerek uyanıyorum. İç içe konulmuş karanlık odaların çelik kapıları kaçışıma engel oluyor. Aniden bir ışık doğuyor odada. Çelik kapılar açılıyor. Yaklaştıkça ılık bir rüzgar hissediyordum ses tellerimde, çığlık atmaya meyilli.. Yavaşça tüm kapılardan geçiyorum. Bir sahnedeyim. Yanımda duran takım elbiseli, sahte bakışlı adam elindeki paketi ödül olarak almamı istiyor. Boş bulunup aldığım bir kutu dolusu jileti yere atıp koşmaya başlıyorum. Kollarımın jiletle zinası sevgilimi aldatmam anlamına gelir..

Yatağımnda açıyorum gözlerimi. Gece olmuş. Cüssesine bakınca adam sanacağınız bir kitabın son sayfalarını zoraki okuyup bitiriyorum. Reklam şirketleri sanat yoksunu eserleri nasıl satacaklarını iyi biliyor. Neyin nasıl pompalandığı ortada, bize yalnızca havayı satın almak kalıyor. Geçenlerde Dostoyevski'nin "Suç ve Ceza" sını farklı bir yayınevinin baskısından okudum. Din-vidan kavramlarının süslenerek aktarıldığı bu yapıtın temel eserler içerisinde yer alması ne tuhaf. Sistem bireysel hareketleri kontrol altına almak için güzel bir çözüm bulmuş. Şayet öyle olmasaydı Sartre'nin "Varoluşçuluk" u tavsiye edilirdi.

Her şeyin bir sınırı var. Beynime sığmıyor düşünceler. Sonsuzluk kelimesinin bile üç heceyle sınırlı olduğunu düşünüyorum sabaha kadar. Dokuz harften ibaret. Nasıl sonsuzluk bu? Birileri yine bizi kandırma uğraşında..

Sosyal mesaj kaygılarımı bir kenara bırakıp, varoluşun dayanılmaz işkencesinde seni düşünüyorum. Sensizliğin zamanı akıyor Karasu gibi.. beraberinde içimde kan,dışında gözyaşı.. Odama dağılmış dökülen saç tellerin. Hepsini toplayıp bir urgan yapmak geçiyor aklımdan. Boynuma dolanan saçlarınla ölmek mi, yoksa beynime dolanan bakışlarınla yaşamak mı.. Elimde fotoğrafın, kulağımda yine o sözler; "Beni koyup gitme ne olursun.. durduğun yerde dur.. kendini martılarla bir tutma.. senin kanatların yok.. düşersin.. yorulursun.. beni koyup gitme ne olursun.." Hastane koridorlarında bir anons aşkımız. "Sağlığınız için sevmeyin"..

En güçlülerimiz bile sevgi karşısında zayıf kalıyoruz. Bilek bükülüyor ama duygu asla. Uğruna türlü teranelere katlandığımız değerlerimiz bir hiç oluyor sevgilinin dudaklarında. Ancak kendini boşlamış bir aşk düşkünü anlayabilir hayatın komedisini. Hangi yaşamsal gerçek önemli olabilir ki sarılınca hissettiğin mutluluktan? Ekonomik kriz, kaos ortamı, faturalar, banka kredileri, hayat sigortaları, sınavlar, diplomalar, mobilyalar, beyaz eşyalar, siyah yaşamlar.. Ve tüm bunlara muhalif gerçek bir haz!

Sokak lambaları yanıp gecenin gölgelerini doğurdu. Mahşer gibi bir kalabalık.. Hala kıyametin kopmamış olmasına inanamıyorum. Gidişinden daha büyük bir günah olabilir mi? Özlüyorum..Aşktakal..

Cehennem Başkalarıdır

Sıcak kahveyle dolu fincandan çıkan dumanlar kışın güzel görünür, yazın ise kötü. Güzellik göreceli değildir, sadece zaman insanın algılarını değiştirir. Bu yüzden bazen severim atlet katı alkol tüketen masum insanlığı, bazen de nefret ederim ulusal enstrümanımız olan flütle, tohumların ormana dönüşünü çalan bitkisel hayat insanlarından. Bir yandan keyfi içine çekmek, bir yandan sokaktaki heykellerden tahrik olup onları kaldırtan insanlarla aynı oksijeni paylaşmak!

Bir kitap ayrıca kadar şanslı, bir o kadar şanssız olmak. Sürekli kitabın eşsiz dünyasıyla iç içe, fakat baskı hatasına uğramış korsan bir kitabın sıkıcı kısmında asılı kalmak. İşte bütün rahatsızlığım bu!

Bazen bir veda hiç istenmeyen, bir utanç hiç yüzleşilmeyen, bazen sevgilisinden ayrılmış genç bir kızın teselli araması, rüzgarda balonun elinden kaçması bir çocuğun ve bazen uzaktan izlemek hayalleri.. Başlamak gereksizliğin tamamıdır. Ne başlayın, ne de başınızı ağrıtın. İzleyin geçsin zaman, sadece izleyin..

"İnsan sanatta ne kadar gelişirse, o kadar az erekte olur. Akıl ve hayvani olan arasında gitgide daha duyarlı bir ayrılık oluşur. Yalnızca hayvan en iyi şekilde erekte olur ve seks halkın lirizmidir."

Çocukluğumda salyangozlarla insanların savaşını izlerdim. İnsanlar yağmur duasına çıkarlardı. Tesadüfen yağın yağmurdan sonra da salyangozlar toplu halde ortaya çıkıp anti-yağmur duasına başlarlardı. Bu süreçte yağmurun salyangozları yok eden bir çeşit silah olduğunu düşünürdüm. Salyangozları gerçekten önemsiyordum, salya sümük ağlıyorlardı. Kabuğuna çekilip kesintisiz dört yıl uyuyabilen bir canlı bana insandan daha yakındı!

Antika bir radyodan geceye fon olan sesler yükseliyor. Senfoni yerine çok bilmiş dj'lerin saçma yorumları tırmalıyor kulaklarımı. "Bilgisayar oyunları çocukları olumsuz yönde etkiliyor" muş. Eğer gerçekten öyle olsaydı şimdi tren raylarında hoplayarak gezen insanlar olurdu. Ya da kafamızı kutulara vurup mantar çıkmasını beklerdik. Serotonin eksikliğimi diskette oyun alarak giderdiğim zamanların amatör hazzı öyle iki zibidinin lafıyla silinecek şeyler değil. Hiss-i müstereke itaat diye bir kaide söz konusu değil sanırım. Kendi hayatımda serbest dolaşım hakkım var. Pederşahi toplumda, düzgün insan kavramını tanımlamak için kullanılan öğeler yetmemiş, bir de bilgisayar oyunlarına takmışlar şimdi. Her şey düzgün, bir bu ters sanki! Hani nerede Tchaikovsky?

Üç beyazdan uzak durmamızı söylüyor televizyon programlarında boy gösteren iyi giyimli insanlar. Sahi kuyruklarda o kadar hasta varken, her gün sosyal güvencesi olmadığı için binlerce insan ölümle pençeleşiyorken, üstelik siz Hipokrat yemini etmişken, tek sorun üç beyaz mı? Şaka gibisiniz! Bence sorun üç "C"; "Caniler, Cahiller, Cimriler". Üçü de midemi bulandırıyor. Misal cimriler; harcamaya kıyamazlar maddesel değerleri. Ama bedava olunca sonuna kadar kullanırlar. Spermi bitmesin diye sevişmeyen bir erkek yoktur sanırım!

Uykusuzluk yaşıyorum. Her yatağa girdiğimde beynimde aynı soru. Acaba yorganı örtmem laikliğe aykırı mı?

Tüpü sonuna kadar açtım. Gaz odayı ele geçirmeye başladı. Yatağa uzandım. Bundan daha kötüsü mü? Tüm zararlarına rağmen kapalı alanda sigara yaktım. Olağan üstü bir patlama. Günahları

eriten bir dalga. Ve cehennemın alevleri küçük dünyamı sardı. Katolik bir yönetmenin final sahnesi değil bu. Sadece bir rüyaydı...

Asansörleri meşgul etmeyiniz yazıyor binalarda. Beni taşımaktan daha önemli bir işi mi var yoksa? Dayanamıyorum saçma uyarılara. Karıncanın bile safrası var! Tüm yollar kapalı bu coğrafyada, kaçasın varsa bile zincirler sağlam. Karanlık bir gecenin yıldızı gibi hayaller, sadece izlemekle yetindiğimiz. Yeni paranoyalar katıyorum literatüre, "ülkemiz üzerinde oynanan oyunlar" kelime grubuna eklemeler yapıyorum; halay, misket ve bana aşırı itici gelse de kol bastı. Oynamayın artık, yoruldum. Karayolları beyazlatın, aydınlık yollarda ilerlesin hayaller.! L'enfer, c'est les autres...

Bulantı

"Dün merdivenleri çıkarken orada olmayan bir adamla karşılaştım. Bugün de orada değildi. Keşke, keşke,dedim. Gitse..."

İkram edilen çayların sarhoşluğunu yaşıyorum. Cinsellik ağırlıklı erkek(!) sohbetleriyle birleşen çayın tequilaya dönüştüğünü fark ettim. Bermuda Şeytan Üçgeni'ni geride bırakacak bir betimlemeye maruz kalıyordu organlar. Ergonomik olmayan kürsülerde sırt ağrılarına gebe insanların öfkeyle şekeri ısırsıkları... Dario Argento'yu kiskandıracak bir korku imgesi!

Tertemiz gökyüzünü karartacak sanayiye bir Mesih özlemiyle bekleyen çılgın gri hücreler görüyorum. Uyurken bile takım elbise giydiklerini düşünüp lavaboya koşuyorum. Varlığımın bulantısı yine benimle.

Kurşun askerler, kırmızı başlıklı kızlar ve sokaklarda bedenini satan şirinler.. ne yaşadığını bilmeden, sadece yaşamak olsun diye alınan nefesler.. antidepressan kapsüllerle kendinden geçmiş bedenler, sevgi felçleri, düş ağrısı yaşayanlar.. Her şeyi burçlara bağlamak ne kadar mantıklı? Ya da her şeyi suçlara bağlamak!

Birimiz dahi masum değil miyiz?

Toplu bir lanetin kurbanları mıyız?

Prens (ya da prensesin) gelip bizi öpmesini ve her şeyin düzelmesini mi bekliyoruz?

Birey olmak, kent nüfusunda bir sayı olmaktan çok daha fazla şey ifade etmiyor mu?

Tüm bu sorular yerini bulmuyor mu ya da paranoyak bir yazarın kelime oyunlarından mı ibaret?

Paranoyadan bir hastalık gibi bahsedilmesi canımı sıkıyor. Asıl paranoyadır bizi harekete geçirecek. Takım elbiselerden ve ısırılmaktan vazgeçmemiz için binlerce paranoyağa ihtiyacımız var. Bir de deli dediğimiz dahilere. Özgürlüklerinin sırrını öğrenebiliriz. Düşünsenize, ne yapmak isterlerse onu yapıyorlar. Bizse kalıba girmiş varlığımızla akıllı olduğumuzu iddia ediyoruz! Olur ya, bir gün sıkı bir dünya yönetimi ilan edilir, zaten sıkışmış benliğimiz daha güçlü atraksiyonlara maruz kalır. Belki o zaman anlayabiliriz deliliğin kudretini. Sansürlü bir sevdadansa sevda yaşamamayı, tek tip elbise giymektense çıplak gezmeyi, tarihi anlamaktansa bugünü değerlendirmeyi, Nazım'la değil kendi tarzıyla düşünmeyi tercih ederim.. ne mutlu tokum diyene!

Öncelikle insan fobimi yenmem gerekiyor. Aksi takdirde hümanistlerin hismine uğrayacağım. Hepsinin değerli olduğunu söylüyorlar, bense korkunç olduklarını biliyorum. En azından hümanistlerin korkunç olduğunu! Dünyada milyonlarca aç varken bu ne saçma bir iddia, nasıl bir insan sevgisi!

Global yalanların kentsel neferleriyiz. Kürsüler, takım elbiseler, kurşun askerler, şirinler, önemli(!) gün ve haftalar.. tam olarak tasarladığım bu değildi! Şimdi tek sorunum zaman...

Saatlerinizi bir saat ileri alın diye bas bas bağırıyordu haber bültenlerinin sansasyonel spikerleri. Bir saat yetmez.. daha da ileri almalıyız.. hatta tüm saatleri yaşanmış saymalıyız.. yoksa nasıl biter bu işkence? Delirt bizi uzay zaman, savur dna'larımızı gezegen denen portakal kabuğu çöplüklerine! "Dün merdivenleri çıkarken orada olmayan bir adamla karşılaştım. Bugün de orada değildi. Keşke, keşke,dedim. Gitse..."

Sahi, göktaşları nereye düşer.. biz kent olarak misafir severiz de!

Lümpen Akademisi

Hayatı kabullenme konusunda başarısız oldum. Bahaneler uydursam kurtarır mıyım kendimi bu sorumluluktan bilemiyorum.. Almanlar kaybedince ben de kaybetmiş sayıldım. Yine de önemli olan katılmaktı..

"Çünkü biz mutantız.. büyük bir utancız"

Sabahın erken saatleriydi. Bir ara yazmaya ara verip pencereden dışarıyı izledim. Bir an insanların evrim geçirdiğini düşünmekten kendimi alamadım. Daha önce hiç bu kadar göz altları şişmiş insanı bir arada görmemiştim. Ya ben de öyle olursam diye düşündüm. Korkuyla storu indirdim. Yazmaya devam ettim. İşte bazılarında karamsarlıktan, saçmalıklardan başka bir şey ifade etmeyen bu yazıları var eden yabancılaşma anlarımdan biridir bu. Siz yüzlerce göz altları şişmiş insanı görseydiniz korkmaz mıydınız? Sanırım yeterince cesur değilim..

Uykuya dalmışım. Rüyamda Külkedisi'yle röportaj yapıyordum. Hatırlayabildiklerim bunlar;

-Merhaba Külkedisi. Öncelikle bizimle görüşmeyi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz.

-İyi para teklif ettiniz

-Nasıl yani? Bildiğim kadarıyla en son prensle evlenmişsiniz. Maddiyatla ilgili bir sorunuz olmayacağını düşünmüştük. Nedir sizi parayı düşünmeye zorlayan?

-Anlatayım efendim. Hikayenin başlangıcını hepimiz biliyorsunuz. Saraya taşındıktan sonra da kötü talihim peşimi bırakmadı. Monarşinin yıkılmasıyla halkın sarayı talan etmesi ve prensin yaşadığı bunalımlar sonucu intihar etmesi sonun başlangıcı oldu.

-Ne yani prens öldü mü?

-Öldü kör olası prens. Baloda düşürdüğüm ayakkabıyı getirdiği günü hatırlıyorum da, lanet olsun o güne. Keşke Jacob'dan vazgeçmeseydim.

-Jacob?

-Komşumuzun oğlu, gizli gizli görüşürdük. Birbirimize deli gibi aşık olduk. Prens için içine girince mantık evliliği yapmak zorunda kaldım.

-Şaşırdığımı söylemeliyim.

-Ne var bunda şaşılacak! Kapitalizm aşkı da öldürür efendim..

Uyandım. Konuşmalarına ve gözlerine hayran olduğum hanımefendi geldi aklıma. Ya göz altları şişmişse? Francis Ponge'nin dediği gibi "İnsan insanın geleceğidir". Geleceği bir mutantla yaşama isteğim bile bile ladestir. Tavana bakıyorum kaza süsü verilmiş bir ceset gibi. Kollarım açık sarılmış hayaline.. ama kendimi kandıramıyorum. Belki de en büyük sorunum bu!

Bir insanın kendisinden daha çok seveceği biri olamaz. Ancak kendisine iyi ayak uyduran biri olabilir. Kendi duygularının ve ihtiyaçlarının tatmini için seçtiği sevgili bir asistandan öteye gitmeyecektir. Fakat asistanınla uyum içinde geçireceğin hayatın tadı İtalyan çikolatalarında dahi yoktur!

Odamın ortasına kök salmış bir portakal ağacı var. Kırk metre karede hareket etmemi zorlaştıracak kadar büyük.. İşte bu yüzden turuncu tüm eşyalarım. Dışarı çıkıp yürümeye başlıyorum. Amatörce hazırlanmış bir tiyatro afişi çarpıyor gözümü. Şehri güldürme çabasındaki bir grup gencin sanat aşkı mutlu olmama yetiyor. Hiç düşündünüz mü gençler neden sanata daha çok ilgi duyarlar? Çünkü zorundalıkları minimum düzeydedir. Çünkü düşünmeye ayıracak vakitleri vardır..

Genelleme yapmadan şunu ifade etmeliyim; en azından yaşadığımız coğrafyada tıpkı aşk gibi gerçek anlamda sanat da göremezsiniz. Bunun nedeni çok açıktır, baskı ve korku.. Düşüncelerini otorite ve toplum baskısı altında eserine aktaran biri gelişim adına pek fazla şey başaramaz. Belirttiğim gibi insanın kendisinden daha değerli bir şey yoktur ve kendi konforu toplumun bilinçlenmesi ya da farklılıkları tanımasından çok daha önemlidir. Kim sıcak kahvesi ve nefesinden ödün verebilir ki? Toplum mu? Her sabah şişmiş gözaltlarıyla programlanmış halde işlerine gidenler kimin umurunda.. Guguklu saatlerin kuşları ne kadar özgürse onlar da öyle..

Bu arada insanların hak ve özgürlükleri üzerindeki genel etkiyi hiçe sayıp, olayın sadece maddi boyutuyla ilgilenenlere bir şeyler söylemek istiyorum. Siz sağlıktan eğitime her konuda devletin güvencesi altında yaşadığınızı düşünürsünüz. Yanılığın en büyüğü budur. Hayatınız boyunca yaşayacağınız bir hiçten öteye geçmeyecektir. Uzun vadeli küçük umutlarla yaşadığınız

hayatınızın sonuna geldiğinizde tüm bu anlattıklarımın farkına varacaksınız. Şu anda mecburiyet diye nitelendirdiğiniz şeyler, aslında size mecburi gibi algılatılan kavramlardır. Bir an olsun sadece insan olduğunuzu hatırlayın, sizler araba yakıtı değilsiniz! Birilerinin ilerlemesi için kullandığı basit araçlar, modern çağın asgari ücretli köleleri olmayı insanlığınıza yediriyorsanız devam edin, bir gün mutlaka keşke diyeceksiniz..

Mutasyona uğramış insanlar, büyük bir yalanı koşulsuz kabul ettirecek virüs salınmış bünyelere. Şimdi bilinen sonun sürpriz çıkmasını bekliyoruz. Çünkü biz mutantız.. büyük bir utancız.. Fransızca'da çalışmak kelimesinin karşılığı "travail" dir, zahmetli, acı veren, işkence anlamına gelir. İşkenceden ibaret bir yaşamın mutsuz duvarlarını görüyorum. Duvarların ardını görüyorum sonra.. uzayın duvarları.. düşündüğümüzün dışında bir yaşam.. tıpkı bizimkine benziyor.. sadece çok büyükler.. tek fark bu!

İki Marslı konuşuyor;

- Kan grubu?
- Kanguru değil koala bu.. gidiyorum ben..
- Hey dur, nereye gidiyorsun?
- Nargile
- Selam söyle Nargi'ye
- Muzlu söyleyeceğim..

Efendim? Mars'ta hayat yok mu dediniz? Peki ya burada.. dünyada hayat var mı?

Bilinçaltılı Ganyan

Bu şehri bir kaos yaşatır.. bir de sen...

Nerden başlanır anlatılmaya sevdalar? İlk gördüğün andan mı başlar hikaye, yoksa kör olduğun andan mı? Bir anda umursamaz olursun liberal yalanları, statükoculuğu, komprador burjuvaziye, artan pirinç fiyatlarını ve azalan yaşama sevincini.. Balkanlardan gelen soğuk hava gibi sarmıştır yüreğini heyecan.. titrersin...

Ve titrer toplumun değer yargıları.. barikat kurar aşka ailenin ve az gelişmiş kitlenin önde gelenleri. Gözleri, teni, dudakları dururken sen hayaline dokunursun, kaybolup gidene kadar.. Bilinçaltı sevişmeler yaşarsın. Ganyanı iyi ise bir de çocuğu olur hayal gücünün, adını duman koyarsın, ciğerinden çıkan bir nefes olur..

- Nasılsın?
- Sensizim..
- Ben de..
- Bana bir sen, sana da bir ben bulmak lazım..
- Bugün resmi tatil, kapalıdır yasal dokunuşlar..
- Sanırım yapabileceğimiz tek şey herkesin üzerine düşen bunalımı layığı ile yaşaması..

Kanserojen yalnızlıkların çaresizliğindeyim.. katkı maddesi günler.. ve yaşanmamış sevda masalları.. Acaba Tanrı toplu intiharlarda indirim yapar mı? Giderken beraberimde götüreceğim çok fazla düş var. Yudumladığım hayat yalan.. tuttuğum dilek.. uzak..!

Çoktan seçmeli sınavdır hayat. Ben hiçbirini işaretledim. Neden verildi ki bana seçme ve seçilme hakkı? Ya da neden elimden alınıyor tek tek seçeneklerim. Paradoks olsun diye değil, motor su kaynattığı için döküldü kelimeler. Soğutmak lazım acıyı. Her sevda bir imkansızlığa yürüyüştür. İmkkanı varsa sevda değil, danışıklı dövüştür, ev arkadaşlığıdır, yalnızlığın savunma mekanizmasıdır, okeye dördüncüdür, davete dam, yatağa...

Gözler yalan söylemez diyor edebi hücrelerim. Dilleri yoktur çünkü diye cevap veriyor realist kaygılarım. Anahtarını kapatıyorum beynimin. Bundan sonrası rölanti. Ömrün sonuna kadar yolun var, canın cehennete..

-Sanskritçe biliyor musun?
-Hayır..
-Önemli değil ben de bilmiyorum.
-O zaman neden sordun?
-Sen neden yaşıyorsun?
-Anladım..

Bilinçaltından yüzüklerle teklif edilen birliktelikler yaşıyoruz. Asla tercihimizi somutlaştıracak bir imge olmayacak. Bir perdenin arkasına gizleyeceğimiz düşlerimizi, fena değıllerle geçiştireceğıiz özlemlerimizi. Hatta o kadar fazla kaptıracağız ki kendimizi bu masala, gören Leyla ile Mecnun sanacak, kanacak.. Ve akacak hayat fabrikalarda, okullarda, tren istasyonlarında, beş yıldızlı otel odalarında, varoşlarda.. tüm sahteliğıyle..!

Acaba kaç belediye yaklaşan yerel seçimler öncesi toplu sünnet töreni düzenleyecek? Kaç kez haber bültenlerinde kavurucu sıcak tellallığı yapılacak? Hangi ÖSS birincisi yuvarlaksal başarıyı anlatırken asosyal konsantreyi sistemli çalışmak maskesiyle sunacak? Kaç gariban aile televizyon ekranlarından tatil görüntülerini Jüpiter'i izler gibi izleyecek? Kaç gazete biriken stokların tükenmesi için falanca bitkinin kansere iyi geldiğini yazacak? Yeter artık sıkıldım..

Sevgilim bana düşecek ilk uçaktan yer ayırır mısın, cehenneme gitmem gerekiyor. Ekonomi sınırı olsun lütfen, lükse verecek cinnetim yok!

Aynadaki Yüz

Dört tarafı insanlarla çevrili zulüm parçasına ömür denir. Ve ömrün tek güzel yani bir gün bitecek olmasıdır.

Hava tahminlerini düşünün. "Yarın hava parçalı bulutlu"... Sevdiğiniz bir yemeğın ilk lokması... Akşam haberlerini... İlk aşkınızı.. Su kesintisini haber veren belediye anonlarını... Yerli malı haftasını... İlk öpüşmenizi... Buğday fiyatlarını... İlk aldatılışınızı...

Benzine yapılan zamları... Havuz problemlerinin yerini psikolojik problemlere bıraktığı anı...

Son aldatılışınızı... Yalnızca düşünün...

İnsan mı yaşama uydu, yoksa ay mı? Belirsiz imgeler mi almaya zorladı bir sonraki nefesi? Banyoya girdiğinizde aynadaki yüze bakın. Özümsüyor mu hangi cehennemde olduğunu? Gülümsüyor mu?

Arabada oturuyorum. Ovanın en ova noktası, lalelerle dolu bir düzlük. Şehri seçebiliyorum zor da olsa. Gidip gelenler var bagajı yolcusundan ağır otobüslerle. Bitmez tükenmez enerjileriyle uzun seferlerin müdavimleri. Geride bıraktıklarının hüznü ile kavuşacaklarının sevincini dengeleyen, koltuk numaralarının geçici sahipleri. "Otobüs çok sıcak oldu.. Hayır çok soğuk.. Kolonya alır mısınız? Ne kadar? Kusma torbası rica edecektim.. Hanımefendi susturun çocuğu lütfen.. Sus çocuğum.. Rica edene kadar kustu çocuk.." Sahte nezaketin beceriksizce sergilendiğı en bilindik ortam!

Hafif bir rüzgar esmeye başlıyor. Bir lale soğanını kırıp yiyor toprak. Anlık iştahlarla yaşıyor doğa. Harcadığı bir tek biz değiliz.Acıkıyorum. İnce düşüncelerden sıyrılıp, bencil bir doyma isteğıyle şehre hareket ediyorum. Radyoda istek programı var. Hayatta istediklerini elde edemeyen insanlar için hazırlanmış güzel bir kurmaca. Dinleyicinin şarkıyı armağan ettiği isimleri not edersem nüfus sayımına gerek kalmaz diye düşünüp, gülümsüyorum. İlk kebab salonunun önünde durup iniyorum arabadan. Kapıda "Buyurun" diyen bir garson. Acaba yemek ücretsiz olsaydı aynı nezaketi gösterir miydi? Cama yakın bir masaya oturuyorum. "Ne arzu edersiniz?" dediğinde garson, "gerçek bir yaşam" demek geçiyor içimden. Nazik insanların güzel ikramlarıyla karnımı doyurup çıkıyorum salondan.

Eve geliyorum. Bir bardak su alıp bilgisayar başına oturuyorum. Her zamanki siğ internet. Şunu şöyle yapın, bunu böyle yapın, şudur, budur gibi saçma ama binlerce insanın posta kutusunu dolduran mailler, siliyorum. Adres çubuğuna www.taylanozkan.com yazıyorum. Köşe yazılarına giriyorum. Ve başlıyorum yazmaya; "Dört tarafı insanlarla çevrili zulüm parçasına ömür denir. Ve ömrün tek güzel yani bir gün bitecek olmasıdır."...

Okumaya başlıyorsun. Anlayıp anlamadığını bilmiyorum. Merak ettiğim tek şey var, aynadaki yüz, sana benzeyen; gülümsüyor mu? Yoksa özüksüyor mu hangi cehennemde olduğunu?

Aynada bir yüz göremeyenler, dinlenme istasyonlarında üşümek için yanınıza hırka alırsınız ya, tedbir iyidir...

Aynılıkların Kenti

Soğuklar yüzünü göstermeye başladı. Yakında yolların ve acıların üzerini kar kaplar. Sobalar kurur, odunlar kesilip istiflenir. Kalın giyinmiş insanlar buzda kaymamak için akrobatik hareketler sergiler. Saçaklardan sarkan devasa buzlar bulunabilen en uzun sopalarla kırılmaya çalışılır. Sinemaya yeni gelen bir film gibi Muş'a kar gelmiştir, fakat insanlar bu filmi defalarca izlemiştir.

Sabahın titreliğinde uyandı uykusundan Burak. Gözlerini açmadan yaklaşık yarım saat düşündü yatağında. Hafta sonu olduğu için erken kalkması gerekmiyordu. Yine de yavaşça doğruldu yatağından. Duvarlarını buz tutmuş banyoda yüzünü yıkadı. Aynada titreyen yüzü benzetemedi kendine. Kurulanıp odasına geçti. Elbiselerini giyip dışarı çıktı. Karların üstündeki ekmek kırıntılarını yiyen serçeleri görünce hatırlayabildi ancak kahvaltı yapmayı. Bir simit alıp çay ocağının metrekaresi küçük salonunda kürsülerden birine çöktü. Çay simit ikilisinin bilinen tadını aldıktan sonra dışarı çıktı.

İstasyon minibüsüne bindi. Yol ayrımında inip otobüs terminaline doğru yürümeye başladı. Her zamanki gibi kalabalıktı terminal. Çuvallarının üstüne oturmuş bekleyen yaşlı teyzenin bakışları arasında bilet satış bürosuna girdi. Nereye gideceğine bakmadan perondaki beyaz otobüste yer olup olmadığını sordu. En arkada bir koltuk boştu. Bileti alıp dışarı çıktı.

Çuvallar ve teyze zamana direniyordu sanki. Bir heykel edasında aynı manzara. Cümle yüklemsiz, teyze yüklemsiz, hayat tüm ağır yüklerine rağmen yüklemsiz duruyordu. Otobüse arka kapısından binip en arkada, cam kenarındaki koltuğuna oturdu.

Cep telefonunu aldı eline, birkaç dakika dışarıyı izleyip arama tuşuna bastı. Telefonu santraldeki polis memuru "buyurun" diyerek açtı. Burak "Gençliğimi kaybettim.. Hükümsüzdür!" dedikten sonra telefonu kapattı.

Ve otobüs harekete geçti. Bilinmeyen bir kente tüm bilinmezliklerle birlikte yola çıktı Burak. Ne kadar kötü olabilir ki diye geçirdi aklından. Bildikleri, yaşadıkları o kadar aynıydı ki, daha kötüsünü düşünemiyordu.

Sinemaya yeni gelen bir film gibi Muş'a kar geldi.. peki kaçımız bu tekrar filminde gençliğinin harcanmasını engelleyebildi?

Bugün Günlerden Muş

Maskeli yüzler görüyorum.. tarihinde hiç maskeli balo düzenlenmemiş şehrin insanları.. evlerde, arabalarda, sokaklarda, okullarda, kahvehanelerde.. adeta yüzlerine dikilmiş maskeler.. gerçek kimlikler unutulmuş.. takılan maskelerle özdeşleşmiş hayatlar..

Maskeli yüzler görüyorum.. karanlığın içinden bir ses yükseliyor.. dönüp baktığımda genç bir kızın korkuyla kaçı.. yüzünden sıyırmaya çalıştığı maskesi.. ve peşindeki diğer maskeliler..

Birkaç adım önümde yere yığılıyor.. yardım isteği yarım kalıyor.. yanına gidiyorum.. kendi maskemin altına saklıyorum.. peşindekiler gözden kayboluyor.. ıslaklık hissediyorum.. eriyip giden bir yaşam..

Maskeli yüzler görüyorum.. tıpkı benimkine benzeyen.. hiçliği örtme çabasında hepsi.. ve bugün günlerden Muş!

Herkes kendince bir anlam yükler yaşamına. Kimi idealist bakar falanca sıfatı elde etmek için. Kimi mutlu bir yuva, kimi hayırlı bir dua, kimi ısınacak bir soba ister yaşamdan. Kimi okula gider, okuyup büyük adam olmak için, kimi çocuk olmak ister, ölüm yaklaştığında. Ne büyüyen memnun, ne küçülemeyen. Her biten sevgi bir yalan, her yalan yeni bir başlangıç. Ve nesiller akıp gider suursuzca. Şuursuzca akıp gider zaman.. Ve bir hiçtir, tüm bu curcunadan geriye kalan.

Ne yol açma çalışmaları, ne saç kapama, ne yetkililerin (bu kelime dillere pelesenk olmuş doğuda) ilgisi, ne Alparslan Üniversitesi'nin nereye yapılacağı umurumda. Aksayan uçak seferleri ve aksamayan fakir edebiyatı ile bir şekilde sürüp gidiyor hayat. Beni tek ilgilendiren yüzlerdeki maskeler!

Kişi kendi özüne ulaşmalı her şeyden önce. Sonra toplumsal değer yargılarını edinmeli ki ben iyelik kavramına karşıyım. Öze ulaşmadan sahip olunan yargılar kişiyi bir başkasının kopyası olmaktan öteye götüremez. Ve bir kenti ancak farklılık kurtarabilir. Aynılıklarla yok olmaya mahkum ettiğimiz şehri, ancak ve ancak maskelerimizi çıkararak yaşama döndürebiliriz.

Zamansızlığımın saatleri ilerliyor. Bir farkı yok dünle bugünün.. Pazartesi ya da Salı.. artık hepsine Muş diyorum günlerin..

Kente özgü bir takvim hazırlanmalı.. öyle günlerle, sayılarla uğraşmadan, hepsine birden Muş yazılmalı.. hayali gün isimlerine anlam yüklemektense, kendi realitemizi takvim yapraklarına taşımamız.. kostümlerin biz olmadığını anlamalıyız..

Öyle kurtarıcı falan beklemeye gerek yok. Aynı sahneyi paylaşan insanlarız şehrin. Yıllardır aynı oyunu oynayıp durduk. Sonra kendi oyunumuzun gerçek olduğunu sanıp kurallarını anayasası yaptık şehrin. Şimdi ise bir çıkış arıyoruz, tüm geçitlerin kapandığı kopya yaşamlarımızdan.

Şiddeti öngören dizi karakterlerine özenen erkeklerimiz.. magazin programlarındaki çarpık yaşamları kendi kırsalına adapte etmeye çalışan genç kızlarımız.. uzayı yeni halay pisti olarak düşünen eğitimcilerimiz.. kendilerini arınmış sayan yaşlılarımız.. çocuk psikolojisini eline tutuşturduğu bozuk paraya endeksleyen aile büyüklerimiz.. sosyalliği folklordan ibaret sanan aktivite insanları.. kadına elindeki çift okey kadar değer vermeyen kahve bilimciler.. ahlaki kafeslerin evcil mahlukatları.. memurlar, işçiler, öğrenciler, çiftçiler, sivil toplum kolonileri, msn kullanıcıları, Muşdaşlarımız.. ve bu köşede aktardığı şeylerin yaz(g)ı olduğunu sanan ben.. ve maskelerimiz...

Bir farkı olmalı artık bugün ile yarının.. ama şimdilik her gün günlerden Muş..

Yalan Hayatlar

"Burada, yaşayan en güçlü ve en zeki erkekleri görüyorum.bütün bir nesil benzin pompalıyor, garsonluk yapıyor, ya da beyaz yakalı köle olmuş. reklamlar yüzünden araba ve kıyafet peşinde... nefret ettiğimiz işlerde çalışıp, gereksiz şeyler alıyoruz. bizler tarihin ortanca çocuklarıyız. bir amacımız ya da yerimiz yok. ne büyük savaşı yaşadık, ne de büyük buhranı. bizim savaşımız ruhani bir savaş. en büyük buhranımız hayatlarımız. televizyonla büyürken milyoner film yıldızı ya da rock yıldızı olacağımıza inandık, ama olmayacağız. bunu yavaş yavaş öğreniyoruz. ve bu yüzden çok kızgınız."

Yaşananlara bakıyorum. Koca bir yalanın yalan oyuncularını. Ezik anne babaların ezik evlatları. Ne yapacağına kendisi hariç herkes karar veriyor, ama kendisinin söz hakkı yok. Her şey zorunlu.. ilk eğitiminden başlıyor kabus yaşamı. Saçına sakalına dikkat et, kravatını tak. Tarihi oku, nasıl savaşmışlar, ezberle bunları, ileride lazım olur.. Derslerin yüksek olsun, çok çalış diğerlerinden yüksek not al. Hep bir hırs, sıra arkadaşından dahi üstün olması öğretilmiş, hepsi yarışta, üstünlük mücadelesi.

Meslek sahibi olmalısın, etiketsiz mal mı olur! Dershaneye git, üniversite sınavına gireceksin, hafta sonu dahi uyku yok sana, erken kalkacaksın, etüt var. Kaç soru çözdün bugün? Duygularının canı cehenneme, beş yüz sorunun altına inme, çözdüğün soru kadar sevilirsin.

Sınav günü geldi, yaşadığın stres kimin umurunda, şanslıysan yuvarlakları doğru tahmin edersin. Kazanamazsan dünyanın en değersiz varlığını, hele komşunun çocuğu falanca yeri kazanmışsa sıfırın altındasın demektir. Kazanmışsan kısmen iyisindir. Kafadaki dir dir azalır hiç değilse. Doldurduğun yuvarlakların piyangosu istemediğin bir şehirde, istemediğin bir eğitime götürür seni. Sınavdı, şuydu buydu derken geçer zaman. O anlık kendini mutlu hissedersin, alkolün getirdiği çakır keyiflikten öteye geçmez. Nerden bileceksin asıl köleliğin şimdi başlayacağını?

Yine diğerlerine nazaran şanslıysan (ki ben buna şansızlığın en büyüğü diyorum) bir yerde çalışmaya başlarsın. Sabah sekiz akşam bilmem kaç! Yarı açık cezaevindeki mahkumlar senden daha rahattır emin ol. Sürekli bir emir kipinin etrafında beynin ve fiziğin yarı felç olmuş halde evine dön. Sosyal kelimesinin ilkokul kitaplarında kaldığı bir yaşama başlamışsındır artık. Eline tutuşturulan üç kuruşla hayat yaşayacağını düşünürsün. Ev kirası, yemekti, şuydu buydu derken üç kuruşun çoğu gider. Elinde kalan komik rakamı değerlendirme saçmalığına girersin sonra. Kimi hayat boyu ödeyeceği bir yatırım, kimi yaz aylarında bir haftalık tatil için. Tüm senenin yorgunluğu bir haftada geçiyor gibi bir kandırmacayla avutursun kendini. Devam et.. bu daha başlangıç..

Ailenin baskıları azalmaya başlar. Artık sana para vermek, ne olacağını düşünmek zorunda değildirler. Kendi ayakların üzerinde duruyorsundur artık, felç olmuş bir halde, ama yaşadığın çöküntüler kimin umurunda! Şimdi sana eli, yüzü düzgün bir eş bulmaya geldi sıra. Kendini belirli bir kitleye nazaran daha modern görenler bu işlemi kendileri halletmek ister. Hayatta her şeyin kararını kendileri verdi ya! Diğerleri ise ailenin ve toplumun kendisine yakıştırdığını hayat arkadaşı(!) olarak seçerler. Başlarken her şey güzeldir, sular durulduğunda ise evlilik tam bir işkence. Kendisi olmayan iki bireyin sağlıklı bir yapı oluşturabilmesi mümkün mü? Hepsi uzun süreli bir yalan!

Şartlar yavaş yavaş ağırlaşmaya başlamıştır. Sabah işe gidip akşam dönersiniz. Eve döndüğünüzde yorgunluktan düşmüş suratların aklına yemek ve televizyondan başka bir şey gelmez. Sözde hayat arkadaşınızla konuşacağınız tek şey o gün iş yerinde yaşadıklarınız ve maddiyattır. Tüm gününü köleliğe adayan bireylerden de sanat ve sosyallik konuşmaları beklenemez. Ki konuşmalar dahi sosyalliğin dedikodu boyutunu geçmeyecektir. Televizyon konusuna başka bir zaman değiniriz, adı aptal kutusu olan bir cihazı zevkle izleyen bir topluma söylenecek çok şey var! Şaşalı hayatları izlerken ağzının suyu akan ve ruhsal dengesi bozulan insanların toplumuyuz. Unutmayalım ki hiçbir odak sizi geliştirecek televizyon programları hazırlamaz. Çünkü gelişirseniz güç kaybeder! Size yalnızca düşünmenizi istediklerini yansıtır, gerçekleri değil!

Konumuza dönelim. Yaşam tüm zorundalıklarıyla devam ederken, siz de daha fazla neye sahip olabileceğinizin derdine düşmüşsünüzdür. Kimi zaman yeni bir araba, kimi zaman bir elbise, bir çikolata ve ya bir beyaz eşya. Maddi değerinin önemi yok. Çünkü zaten alabileceğinizin sınırını başkaları koymuştur. Siz yalnızca önünüze koyulanlar dahilinde tercih sunabilirsiniz. Mesela bir uçak sahibi olamazsınız ama bankaların faizli otomobil kredileri size cazip gelir. Yaşamınızdan ekstra bir para ve bir emek harcayıp toplumsal statü içinde kendinize olabildiğince yüksek bir yer edinmek istersiniz. Patronların lüks yaşamı sizi heveslendirir. Ne büyük aptallık bir gün onlar gibi olacağını düşünmek! Bugüne kadar çerçeveni sen çizmedin ki bugünden sonra çizsin. Dediğim gibi, sadece yapman gereken, düşünmen gereken ve alman gereken sunulmuştur. Diğerleri daha fazla kölelik yapman için zorla kurdurulan hayaller. Ve aklınızın ucundan bile geçmeyen size telkinle aldırın reklamlar.

Kölelik içten içe iliklerinize işlemiş ve artık yaşadığınız bu hayatın(!) normal olduğuna kendinizi inandırmış duruma gelmişsinizdir. Ve bir yandan gençliğiniz hiç ama hiçbir şey yaşamadan geçiyorken, bir yandan da çarkları döndürecek yeni elemanlar var etmeniz gerekmektedir. Çocuk yapacaksınız ki sizin bir hiç olan hayatınız sona erdiğinde yerinize bakacak, efendilerine itaat edecek köleler oluşsun. Bir anlık cinsel hazzınıza aldanıp dünyaya getirirsiniz yeni insanları. Bebekliğin verdiği şirinlikle akar gider zaman sizin için. Artık eve döndüğünüzde eşinizin soğuk yüzünün, iş yorgunluğunuzun yanında sizi mutlu edecek bir şey vardır. Ta ki o da zorunluluklara adım atana kadar. Buradan sonrasını yazmaya gerek yok. Yazının başını hatırlıyor musun? Senin yaşadıklarını.. Mutsuz çocukluğunu, dayatmacı aile ve toplumu, duygularının önemsiz kılındığı günleri... Sınavdan aldığı not, çalıştığı iş, sahip olduğun maddi değerler, statün, etiketin kadar değerli hissettiğin günleri.. hatırladın mı? Görebildin mi çocuğunun yaşayacaklarını?

Ve tüm bunlardan sonra ben yaşamımdaki tüm kararları kendim aldım diyebiliyor musun? Hala kendini kandırdığını, asla kendin olmadığını, yalnızca senden istenenleri yaptığını hissedebildin mi?

Ne Garip Toprak Olmak

"elbette ekmeğin kokusu, zeytinin tadı, suyun ışıltısı güzel
elbette yarin yanağı, annenin dizi, çocukların yüzü güzel
elbette güneşin aydınlığı, çiçeğin kokusu ve rengi, aşkın sıcaklığı güzel
ama dağlarda çocuklar ölüyor...
ölüyor gülüşleri avuçlarımıza bırakarak ve gözlerimizin içine bakarak..."

İnsandan daha değerli bir politika anlayışı, bir inanış, bir bağlanma, bir sevgi, bir aşk olabilir mi?
Hangi amaç uğruna değersiz kılabilir insanı? Hangi düşünce hiçe sayar acıları, gözyaşlarını?

Hem acının rengi olur mu.. kimliği olur mu acının? Düşen ateşin dili olur mu?

Yeter artık. Rahat bırakın insanları. Kimsenin çıkarı için ortaya atılacak canımız yok bizim. Siz adına ister Türk deyin, ister Kürt.. ben insan diyorum. Kimsenin feodal tabuları için ağlayacak anamız yok bizim. Ve kimsenin paranoyalarına meze olacak insanımız yok!

Hem hiç düşündünüz mü, ne olacak yok olup giden insanlar? Kim verecek kaybolmuş hayallerin hesabını? Bir gencin umutlarını ateşe atmak bu kadar kolay mı? Kolay mı her gün aynı acıyı yaşayan binlerce ananın yüreğine su serpmek? Hissetmek için bu acıyı yaşamamız mı gerekiyor?

Annelerin etnik kimliği olmaz, sevdası olur, evladına feda edilen yaşamı olur. Siz neye karşılık feda ettiniz o masum yavruları? Ölüncü sorunlar bitiyorsa yaşanılabilir bir dünya için hepimiz ölmeli miyiz? İnsansız bir dünya yaşanılır olur mu? Yavrusu bilinmeze giden ana yangından kurtulur mu?

Biz dünya bütünlüğünden bahsederken, birileri hala küçük oyunlar peşinde koşuyor. Kutuplara yerleştirilmek isteniyor insanlar. Taraf olmak değil, bütün olmak istiyoruz.

Bizler birbirimizi ayırmıyoruz. Ama sefa içindeki sultanların keyiflerine ara verdiklerinde dile getirdikleri akıl almaz söylemler, cehalete mahkum bırakılmış insanımızı gaza getirmeye yetiyor da artıyor. Ama...

Beyinlerimize pompalanan nefret, yerini bir gün sevgiye, kardeşliğe, paylaşımına bırakacak. Ve işte o gün tarih hesap soracak insanı birbirine düşüren, kırdıran zihniyetlerden.

Bilineni bir de ben söyleyeyim dedim. Yeni bir şey olsun diye değil, unutturmamak adına!

"ölmek ne garip şey anne.. baba olamayacağım örneğin.. toprak olmak ne garip şey anne!"
...yüreği evlat acısıyla yanan tüm analara...

Creme de la creme..

Depremdi, siyasetti, suydu buydu diye ömrümüz geçiyor. Sanırım genlerimizde var hayattan zevk almama. Önümüze konan sınırlı zaman dilimini paranoya ve korkuyla geçirmekte üstümüze yok. Ana babalar sağ olsun. Yağmurda ıslanırsak üşüteceğimiz söylendi, gel gör ki filmlerde en büyük aşklar yağmur altında bir buseyle ifade edildi. Bırakın aşk yaşamayı, yağmurda dışarı çıkmamız bile sözde koruyuculuk güdüleriyle engellendi. Hiçbirimizde ağızımızı açıp "deliler gibi koşmak, yaşadığının farkına varmak istiyorum" demedik. Oturduk paşa paşa, demli çaylarımızı saçma televizyon dizileri eşliğinde yudumladık analarımızın dizinde. Yıllar geçti, kimimiz üniversiteye, kimimiz mesleğini icraya başladı. Bir adım atmadan önce hep gözlemledik çevremizi.

Düşünün Paris'e gitmişsiniz, Champs Elysees'in ortasındasınız. Önce size en çok hitap eden cafeyi seçmeye çalışırsınız. Ve oturduğunuzda, diğer insanların ne yeyip, ne içtiğine şöyle bir göz atarsınız. Ama o göz atmak öyle bir şeydir ki, sanki doğduğunuzdan beri o cafeye gelirmişsiniz de, oturanlar yabancı edasında. En bilindik gıda ya da içecek seçilir, mümkün olduğunca az diyalog kurulur. Rezil olmama korkusu, herkes bana bakıyor paranoyası. Alın size Anadolu genci.

Sanki ülke içinde durum farklı mı? Üniversitede ilk günüm, sınıfa girdim, boş bir yer bulup oturdum. Sağa bakıyorum birine merhaba diyeyim, yok. Sola bakıyorum yok. Herkes ilkokula yeni başlamış yedi sekiz yaşlarında çocuklar gibi kafası önde sessiz sessiz oturuyor. Üç ay sonra birbirine küfür etmeyen adam kalmıyor. Zamanla alışıyorlar tabii birbirlerine ama geçen zaman geçiyor işte.

İşe yeni başlayanlarda da var aynı tuhafılık. Oturur masasına, o kravat düzgün bağlanmış, gömlek ceket tiril tiril, dik oturuşlar falan. O kadar ciddiye alınır ki o yeni aktivite, serçe hassaslığında geçirirler mesai saatlerini. Gel gör ki ısınma turları geçtikten sonra, bırakın kravatın sıkılığını, gömleğin üzerindeki çay lekesi bile görmezden gelinir. İşe başlama hevesi yerini geçim sıkıntısına bırakır. Başlar yakınmaya, siyasetten girer, sendikadan çıkar. Sanki mesleğe başlarken kendisine trilyonluk maaş sözü verildi. Laf ola beri gele.

Konu sapmasın, yaşamın tatları diyorduk. Bu nötr insan profiliyle tat alamayız yaşamdan. Öyleyse bize ne lazım? Aşk lazım, seyahat lazım ve son olarak para lazım. Gelelim bu gerekli koşulların incelemesine.

Yaşamdan tat almamız için önce bir aşk yaşamalıyız. İster bir nesneye, ister bir sanat dalına, ister bir kente, ister bir medeniyete. Neye olursa olsun, ama yaşamdan tat almanın ilk şartı bir şeye aşık olmak. Daha genel olduğu için bir insana aşkı örnek gösterelim. Okuduğun okuldan tut, yaşadığın şehre, edindiğin meslekten, seçtiğin diş macununa, aldığı saç spreyinden, pantolonunun rengine kadar her şeyin temelinde aşk yatar. Beğenilme güdüsü. Reklam sektörünün ilacı. İnsanı daha fazlaya iten yegane etken. İnsan yere sürmek için yüzlerce dolar verip ayakkabı alır mı? Ya da uç yıkamada bozulacağını bile bile bir kazağa yüzlerce lira verir mi? Aşk yaşamak istiyorsa verir. İstemiyorsa zaten o kişiyi atletinin altındaki pijamasıyla oturmuş, göbeğini kaşır halde görebilirsiniz. Kişisel tercihidir saygı duyulmalı. Ama bizim konumuz aşk.

Her gün O'nu görmek için uyanırsın, farklı bir paylaşım yakalamak için. Filmlerde gördüğümüz duygusallığın binde birini belki yaşarsın umuduyla tararsın saçlarını. En güzel kokuları döker, en güzel sözleri geçirirsin aklından. Ve sarılırsın bulutlarda dans ederek. Dert kederin aşkta yeri yoktur. Bırakın işin o boyutuyla halk ozanları ilgilensin. Dünya yansa bir bağ otun olmamalı ki aşkın hakkını verebilesin. Var mı aşktan daha büyük enerji içeceği, var mı daha etkili antibiyotik?

Varlığımızın ilk şartı olan aşka sahip olduktan sonra, yaşamdan tat alabilmek için gereken ikinci noktaya geçelim. Seyahat. Samanlığın seyran olduğu süre inanın en fazla birkaç ayla sınırlıdır. İnsan sosyal bir varlıktır ve sosyallik dağ bayır, ülke şehir gibi coğrafyayla bir şekilde bağlantılı mekanların içerisinde yaşanmaktadır. Yalnız bu söylem sömestr ve bayram tatillerinde gidilen akraba evlerini, düğün dernek merasimlerini içermemektedir. Akraba denen yakın çevrenin size vereceği pek bir şey olmadığını, hele ki gittiğiniz sünnet düğününde zihin aydınlanması yaşanamayacağını çoktan anlamışsınızdır. Zaten aşkı besleyebilecek en son mekanlardır bu saydıklarımız. Neyse, aşkı hissettiğiniz bireyin zevklerini az çok biliyorsunuzdur. Kimi doğayla baş başa bir geziyi, kimi alışveriş merkezleriyle dolu bir kenti, kimi ise mitolojik bir turu tercih eder. Kendi zevkimize uymuyor diye üzülmemeliyiz. Daha çok seyahate çıkacağız, zaman uzun. Güneşin batışını yalnız mı izlemek istersiniz, omzunuza kafasını yaslamış ruh ikizinizle mi? Gittiğiniz yerlerde bol bol alışveriş yapmayı ihmal etmeyin. Döndüğünüzde sizi daha da mutlu kılacaktır. Unutmayın, maddeye değer veren insan tutumludur, siz aşkınsınız. Yalnızca sevgiye ve bir kez geldiği yaşama değer veren insanlar aşık olabilir, diğerleri mantık robotlarıdır. Onlar yaşamdan tat almayı, yaşlanıp giden değişik bir oluşumdur. Nesilleri yok olup gitmek yerine ne yazık ki hızla çoğalmaktadır.

İşte geldik yaşamdan tat almanın son ve en önemli koşuluna, para. Bahsettiğimiz aşk ve seyahat ikilisinin yerine gelmesi için olmazsa olmaz koşul. Para yoksa aşkı da unuttun seyahati de. Peki öyleyse para nedir ve nasıl elde edilir?

Para Lidyalıların takas yöntemini sonlandırmak için buldukları çözümdür. Ve o günden bu güne varlığını korumuştur. Tüm bu zaman dilimi boyunca para kavramını tüm medeniyetler kabul etmiştir. Tabii ki kabul edenlerin yanında, bu kavramı reddeden insanlarda tarih sahnesinde yerini almışlardır ki bunlara "fakirler" diyoruz. Günümüzde de para kullanmayan, üzerinde bulundurmamayan fakir adı verilen türler mevcuttur. Neyse, konumuza dönelim.

18. YY Alman Edebiyatçısı Johann Wolfgang von Goethe, "insanlar önce para kazanmak için sağlıklarını, sonra da sağlıklarını korumak için paralarını harcarlar." sözüyle paranın kullanım

alanındaki yanlışlığı gözler önüne sermiştir. Oysa belirttiğimiz gibi para, aşk, seyahat ve beraberinde gelen keyifli alışverişler için gerekli materyalden başka bir şey değildir. İlk koşulda sunduğumuz beğenilme güdüsünün tatmini için şık kıyafetler, seyahat için kullandığımız ulaşım aracı ve konakladığımız yerlerdeki giderler için ihtiyacımız olan tek şarttır.

"İyi hoşta nasıl elde ederiz bu parayı?" dediğinizi duyar gibiyim. Bakın işte tam bu noktada ben de tıkanıyorum. Zaten çözümü net anlamda bulabilsem bu yazıyı yazmakla vakit kaybetmem, hemen seyahate çıkardım. Hem siz de bu kadar hazırcı olmayın, yaşamdan tat almanın ilk iki şartını ve işleyişini yazdım, üçüncüyü de siz düşünün. Bu kadar uzun bir yazıyı okumaya vaktiniz varsa, eminim yaşamdan tat almak uğruna, yeniden bir şeylere başlama uğruna düşüneceğiniz birkaç dakikanız da vardır.

Unutmadan, yağmurda ıslanmaktan çekinmeyin. Kişiliğinizi romatizmal robot bünyelere çığnetmeyin. Koşun.. kaçın..

Muşizm`in Mahalle Baskısı

Önceleri çok sıkılıyordum, sonra daha çok sıkılmaya başladım, sonra sıkıntılar dibe vurdu..

Hep bir şeylerin eksik olduğundan bahsediliyor. Kimi sosyal faaliyetlerden dem vurdu, kimi sinema açılmalı, kimi Muş Spor 4-4-2 oynamalı dedi. Kemikleşmiş toplumsal yaralar hiçe sayılıp, hep yüzeysel eleştirilerle gün kurtarılmaya çalışıldı. Herkes üzerindeki yükü atmamak için "bizim insanımızda şöyle yahu" deyip çayın sıcaklığıyla kesti, akıp gitmesi gereken cümleleri.

Kırık bir çay şekeri gençliğimiz.. İsrırlıp atılmış bir ömür.. Yürekler şehir gibi buzla kaplanmış.. Yanık tenli bir kadın bakıyor pencereden.. her yer simsiyah..

İstasyon caddesinin sözde hareketliliği kimseyi yanıltmasın. Yeni açılan ve amacına hizmet etmeyen binalar da. Binası olmayan üniversiteyi saymıyorum bile. Kale Parkı'ndan panoramik bir görünüş olmanın ötesine geçmek istiyor gibi şehir.

Şu bilinmeli ki beton yığınları bir şehri modernize etmeye yetmez. Aslolan insandır. Ve ancak insanların tabularını yıkmasıyla değişir yaşam. Aksi takdirde batının kötü bir taklidi olarak durur şehir.

İki çocuk yürüyor yolda.. Minik omuzlarında su bidonları.. Ellerinden tutup parka götürmeyen büyükleri belli ki yine iş vermiş çocuklara.. Hep bir şeylere mecburlar.. Keyif ise unutulmuş bir kelam. Kağıt mendil gibi satılmış ellerde gençliğimiz..

Konuştüğüm yaşlı adam umutlu. Şehrin gelişeceğinden söz edip, "gençlerimiz üniversite okuyor" diyor. "Okuyanlar şehir dışında yaşıyor amca, okumayanlar kurtaracak şehri" diyorum. Amca gülüyor, "haklısın" diyor. Ayrılıyorum yanından. Marketin önünde bir çocuk çeviriyor yolunu. "Abe mendil alırsen?" Hava buz gibi, "üşürsün dışarıda eve git" diyorum. "Satmedan gitmerem, babam diyir niye geldin, başlır dövmağe"..

Okul duvarına oturmuş ağlayan bir çocuk görüyorum sonra. Karne almış, 3 zayıfı var. "Eve gidem meni dögecahlar" diyor. Üzülme diyorum, "babam olsaydı yerinde en az beş zayıfı gelirdi" diyorum. Gözyaşları arasında gülüyor. İndiriyorum duvardan, montunun koluyla gözyaşlarını silip yüzüme bakıyor. "Hadi git eve" diyorum.

Satış oranı kadar değer verilen çocuklardan ne bekleniyor acaba? Ya da alınan karnenin sadece çocuğa mı ait olduğu sanılıyor?

Hani diyorlar ya eğitim şart diye, evet eğitim şart ama kırk yaş üstüne. Aksi takdirde şehirle birlikte silinip gidecek genç bedenler.

Şöyle olmalı, böyle olmalı demiyorum. Herkes bir şeyler hissediyor zaten. Tek istediğim içinizdeki baharı uyandırmanız. Tek isteğim güzellikleri yaşama dökmeniz. Tek isteğim fotoğrafı değiştirmeniz. Muhtaç olduğunuz kudret, yüreğinizdeki gençlik ateşinde mevcuttur. Tek gereken

biraz cesaret. Ne "yapma, etme" diyen toplumdaki, ne de "bize yakışmaz" diyen aile büyüklerinden çekinin. Geçmişin ne kadar başarılı olduğu ortada, şimdi siz denemelisiniz. Sadece düşünün ve yapın. Muşizm'in mahalle baskısından kurtulmanın tek yolu modernizmin gençlik hareketinden geçer.

Üç tarafı dağlarla çevrili karamsarlık parçasına Muş denir.. Yazlar sessiz sakin, kışlar soğuk ve hüzünlü geçer. Başlıca geçim kaynağı çocuklardır. Kişi başına düşen mutluluk ancak insanların nefes almasını sağlar. Yöresel oyunu bir lale ve bir türkü üzerine inşa edilmiş hikayeden ibarettir. Değişen zamanda geriye gitmeye en güzel örnektir.

Önceleri çok sıkılıyordum, sonra daha çok sıkılmaya başladım, sonra sıkıntılar dibe vurdu.. Galiba Muş'tayım.

Kukla

Bu yazıyı okurken dünyanın bir yerinde derin yapılanmalar, saçma televizyon programları, futbolun renkleri, president ziyaretleri, kariyer planları, fakir edebiyatları mutlaka konuşuluyordur. Elmanın elma olduğunu söylemek kimseye bir fayda sağlamaz. Elmanın içindeki kurtlardır yüzleşmemiz gereken. Ancak o zaman tiksiniyor yemeyiz tüm bu yalanları.

Bazen suni sorunlar yaratılır. Satanizm, şeriat, kuş gribi, kene vs gibi. Eğer gerçekten tüm sorunlarımız bunlarsa, insanlar da yumurta yemesinler. Siz kullanılmış pedi gagalayan bi tavuk gördünüz mü?

Herkes her şeyden nefret ediyor ama kimse nefretini dile getiremiyor. Saçmalıkların olağanlaştığı bir dünya. Hiçbir işe yaramadığı halde çocuklara boş bilgiler sunuluyor. Anlamsızca resmi belgelerle uğraşılıyor insanlar. Her gün milyonlarca imza atıyor görevliler kağıtlara. Statülerine göre saygı görüyor üstler. Ve hiç yere önlerini ilikliyor efendilerine altlar.

Kendi hayatları üzerinde hak talep edemeyen insanlar, kitle psikolojisiyle alınan anlamsız nefesler.. Hangi saatte uyanacağına bile kendisi karar veremeyen insanların başkalarını eleştirmesi ne tuhaf! Hayatınız boyunca çalışacak ve zamanı geldiğinde öleceksiniz. Mülkiyetçiliğe dayalı bir yaşam elleri bomboş toprağa girecek. Arada sırada gittiğiniz hastanelerde size hasta olduğunuz söylenecek. Tüketmeniz için size hiçbir işe yaramayan ilaçlar verilecek. Ve bu hiçbir işe yaramayan maddeler için para vereceksiniz. Kapitalizm size ölümünüzde bile rahat vermeyecek, kefen ve mezar paranıza göz dikecek. Etnosantrist eğilim gösteren bir toplumda bunların doğal karşılanması vicdanidir. Vicdanlar hep kullanılmak içindir!

"Bir insanı köleleştirirsin aldırılmaz, köle dersin kaldırmaz!"

Sokakta kendisine bakan birine "ne bakıyorsun lan deyip" diklenen insanlar, kendilerini sömüren, köleleştiren, evlerinde bile izleyenlere karşı en ufak bir tepki göstermiyorlar. Karga, cep saati ve şapkadaki oluşan bir ulusal mitologyanın peşinde sürüklenen milyonlarca koyundan farkımız yok.

Üç arkadaş konuşuyordu. Biri "Özgürlük adına kadınlar mecliste çoğalmalı" dedi. Diğeri "Eşcinseller de meclise girebilmeli" dedi. Üçüncüsü atladı; "Demek ki özgürlük meclissizlikten geçiyor"

İnsanlar neden "kimse bizi yönetemez" demek yerine, "kim bizi yönetsin" diyorlar. Kukla olmak çok mu hoşlarına gidiyor? İplere bağlı olmadan kol ve bacak hareketleri yapamayacaklarından mı korkuyorlar? Yoksa beyinleri güzel bir dünya hayalini tasarlayamayacak kadar çürümüş mü?

Bu ülke insanı televizyonda fular takan, yaşlı, suratsız bir adam gördüğünde "bak adam doğru analiz yapıyor, en azından yapacak" deyip açar ağzını anlamsız bir ciddiyetle başlar dinlemeye. Sözde aydın da atıp tutar kendisini izleyen garibanların odaklanmış bakışları karşısında; "efendim demokrasilerde bunlara yer yok", "bu ülkede demokrasi var, höyt". Evinde çayını yudumlayan, çekirdek kıran halkta derin nefes alır "tabii ya demokrasi var" diyerek. Tam bu noktada Churchill'den alıntı yapmak istiyorum. "daha kötü olan diğer tüm yönetim biçimlerini saymazsak, demokrasi en kötü yönetim tarzıdır. Demokrasinin iyi olan hiçbir tarafı yoktur aslında; iyi olan birkaç özelliği de dışarıdan gelmiştir. Demokrasi tiranlıktan ve diktatörlükten kaçınma biçimidir; hepsi bu. Fakat en kötüsü, demokrasi, demokrasiye inanan bir zalimi bile iktidara getirebilir."

Burada söylemek istediğim demokrasinin kötü olup, değişmesi gerektiği değildir. Adı ne olursa olsun sistem yapıcılarının koyduğu kurallardaki bozuklukların bir şekilde dile getirilip, halka zarar veren ne varsa yok edilmesidir, halkın yok edilmesi değil!

Artık dünyada, en azından bu ülkede korkunun getirdiği yalakalığa yer olmamalı. İnsanlar sevip, sevmediği her şeyi özgürce dile getirebilmeliler. Nazi Almanyasındaki gibi marşlarla, tek sıraya geçmelerle, amansızlıklarla sağlıklı bir toplum yaratılmaz. Sağlıklı bir toplum huzurlu, özgür, açık yaşamayan bireylerin dayanışması ile oluşur.

Şimdi gökyüzüne bakıp, şarkıyı dinleme zamanı.. "Tre trallande jantor"

Dört tarafı insanlarla çevrili zulüm parçasına
ömür denir. Ve ömrün tek güzel yani bir gün
bitecek olmasıdır..Dört tarafı insanlarla çevrili
zulüm parçasına ömür denir. Ve ömrün tek güzel
yani bir gün bitecek olmasıdır..

*

Bir kitap ayrıca kadar şanslı, bir o kadar şanssız
olmak. Sürekli kitabın eşsiz dünyasıyla iç içe,
fakat baskı hatasına uğramış korsan bir kitabın
sıkıcı kısmında asılı kalmak..

*

Hayatı kabullenme konusunda başarısız oldum.
Bahaneler uydursam kurtarır mıyım kendimi bu
sorumluluktan bilemiyorum.. Almanlar kay-
bedince ben de kaybetmiş sayıldım. Yine de
önemli olan katılmaktı..

*

Global yalanların kentsel neferleriyiz. Kürsüler,
takım elbiseler, kurşun askerler, şirinler,
önemli(!) gün ve haftalar.. tam olarak
tasarladığım bu değildi!

*

Yok yok, bahanelerle kendimizi kandırmayalım.
İşin doğrusu; İki sevgili bir aşk edemedik..

Taylan Özkan